

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU**

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44

E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 25 czerwca 2010r.

RPZ-430/4/10/JM

DECYZJA nr RPZ 10/2010

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na INFINITY Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu karę pieniężną w wysokości 15.000 zł (słownie: piętnaście tysięcy złotych), stanowiącej równowartość 3.651,23 euro (słownie: trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt jeden euro 23/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygn. akt RPZ-61/2/10/JM

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2010r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatura w Poznaniu (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z podejrzeniem stosowania przez INFINITY Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej: Przedsiębiorca) praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w:

I. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie w umowie przedwstępnej oraz umowie pożyczki o:

- całkowitym koszcie pożyczki
- sposobie zabezpieczenia pożyczki i opłatach należnych Przedsiębiorcy z tego tytułu
- łącznej kwocie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument
- sposobie i skutkach wykonania przez konsumenta uprawnienia do odstąpienia od umowy
- rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunkach jej zmiany oraz innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach upomnień, wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego,

co może być sprzeczne z art. 4 ust. 2 pkt 6, 7, 9, 11 i 13 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 100, poz. 1081 ze zm.)

II. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na wskazywaniu w przedwstępnej umowie pożyczki nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania pożyczki, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. nr 171, poz. 1206)

III. art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na ustaleniu łącznej kwoty opłat, prowizji i kosztów związanych z zawarciem umowy pożyczki w wysokości przekraczającej 5% kwoty udzielonej pożyczki, co może być sprzeczne z art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim

IV. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu we wzorcu przedwstępnej umowy pożyczki postanowienia, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, o treści:

§ 3 (...) Do rozstrzygania sporów wynikających z niniejszej umowy (...) właściwy jest sąd powszechny- właściwy dla siedziby pożyczkodawcy.

Działając na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pismem z dnia 29 stycznia 2010r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę m.in. do przekazania kopii pełnej dokumentacji zgromadzonej w sprawach 5 konsumentów, z którymi zawarł umowy przedwstępne i umowy pożyczki i którym wypłacił następnie kwotę pożyczki, ogłoszeń prasowych, ulotek reklamowych, folderów, w których reklamuje usługi polegające na udzielaniu pożyczek gotówkowych oraz złożenia oświadczenia o szacunkowej wysokości przychodu osiągniętego w 2009r. wraz z dokumentem uprawdopodobniającym szacunek. W wezwaniu tym wskazano, że mimo informacji Przedsiębiorcy, ogłoszenia prasowe nie zostały załączone do jego wcześniejszego pisma z dnia 16 października 2009r. Prezes Urzędu pouczył ponadto Przedsiębiorcę, że w przypadku nie udzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro.

Pismem z dnia 10 lutego 2010r. Przedsiębiorca poinformował, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2002r. nr 101, poz. 926 ze zm.), do przekazania dokumentacji kredytowej potrzebna jest zgoda pożyczkobiorcy a wzór ogłoszeń prasowych załączył do pisma z dnia 16 października 2009r. Przedsiębiorca wniósł ponadto o *przyniesienie terminu do złożenia oświadczenia o wysokości przychodu* podnosząc, że wyznaczony termin jest niewystarczający z uwagi na brak bilansu za 2009r. Przedsiębiorca wskazał, że ma obowiązek sporządzić bilans za 2009r. do marca 2010r.

Pismem z dnia 19 lutego 2010r. Prezes Urzędu ponownie wezwał Przedsiębiorcę do przedłożenia dokumentacji kredytowej i materiałów reklamowych, wyznaczając Przedsiębiorcy 7-dniowy termin do udzielenia odpowiedzi na wezwanie. W ww. piśmie zamieszczono pouczenie o możliwości nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do wezwania, zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Odnosząc się do odmowy udostępnienia przez Przedsiębiorcę dokumentacji kredytowej Prezes Urzędu zauważył, że zgoda osoby, której dane dotyczą nie jest wyłączną przesłanką warunkującą możliwość udostępnienia danych osobowych przez administratora danych. Art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych dopuszcza bowiem możliwość przetwarzania danych, w tym także ich udostępniania, jeżeli jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego. Prezes Urzędu podniósł, że wszczęte wobec Przedsiębiorcy postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów prowadzone jest w interesie publicznym tj. w interesie nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować- potencjalnych klientów Przedsiębiorcy. Jednocześnie, przychylając się do otrzymanego wniosku, Prezes Urzędu poinformował Przedsiębiorcę o przedłużeniu do dnia 31 marca 2010r. terminu do złożenia oświadczenia o szacunkowej wysokości przychodu oraz przedstawienia dokumentu uprawdopodobniającego szacunek. Prezes Urzędu wskazał zarazem, że niezwłocznie po upływie ww. terminu (nie później niż do dnia 7 kwietnia 2010r.), Przedsiębiorca winien złożyć wymagane oświadczenie i dokumenty, bez odrębnego wezwania,

pod rygorem wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wezwanie to zostało doręczone Przedsiębiorcy w dniu 23 lutego 2010r. Z uwagi na brak odpowiedzi, kolejnym pismem z dnia 22 kwietnia 2010r. Prezes Urzędu po raz kolejny wezwał Przedsiębiorcę do dostarczenia żądanych informacji i dokumentów- w terminie 7 dniu od daty otrzymania wezwania- ponownie pouczając o możliwości nałożenia kary pieniężnej za nieudzielenie informacji na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Pomimo prawidłowego doręczenia tego pisma w dniu 26 kwietnia 2010r., Przedsiębiorca nie zastosował się do wezwania Prezesa Urzędu.

W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 18 maja 2010r. Prezes Urzędu wszczął wobec INFINITY Sp. z o.o. postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W trakcie prowadzonego postępowania Przedsiębiorca nie ustosunkował się do postawionego zarzutu i nie dostarczył informacji i dokumentów wskazanych w ww. wezwaniach Prezesa Urzędu. Przedsiębiorca nie poinformował także o przyczynach braku odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Ust. 2 art. 50 ustawy stanowi, że ww. żądanie powinno zawierać: wskazanie zakresu informacji, wskazanie celu żądania, wskazanie terminu udzielenia informacji oraz pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązkiem każdego przedsiębiorcy, do którego Prezes Urzędu zwróci się z żądaniem udzielenia informacji jest przekazanie informacji w sposób pełny. Informacje te powinny być prawdziwe i rzetelne oraz udzielone organowi antymonopolowemu w terminie przez niego wskazanym. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów kładzie nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (por. E. Modzelewska- Wąchał, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Warszawa 2002r., str. 339- 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992r., sygn. akt XVII Amr 24/92). Zakres informacji wymaganych od przedsiębiorców określa Prezes Urzędu, przy czym podmioty te zasadniczo nie mogą kwestionować zakresu żądanych informacji, bowiem ocena, czy żądane materiały są niezbędne do realizacji zadań przez Prezesa Urzędu należy do tego organu (tak np. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 16 grudnia 1998r. sygn. akt XVII Ama 62/98). Z kolei, jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004r. sygn. akt III SK 31/2004, obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy, o których mowa w art. 45 ust. 2 (obecnie: w art. 50 ust. 2) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2007r. nr 155, poz. 1095). Zgodnie art. 4 ust. 1 tej ustawy, przedsiębiorcą jest m.in. osoba prawna wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

INFINITY Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego, wpisaną do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000206571. Przedmiotem jej działalności jest m.in. doradztwo finansowe i udzielanie kredytów. Jako przedsiębiorca rejestrowy, działający na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, INFINITY Sp. z o.o. posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Na INFINITY Sp. z o.o. ciążył zatem obowiązek przekazywania wszelkich niezbędnych informacji i dokumentów

żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w prowadzonym wobec niej postępowaniu administracyjnym RPZ-61/2/10.

W trakcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (RPZ-61/2/10) Prezes Urzędu trzykrotnie wzywał Przedsiębiorcę do udzielenia informacji i przedłożenia dokumentów, wskazując zawsze jako podstawę prawną swoich żądań przepis art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wszystkie wezwania Prezesa Urzędu skierowane do Przedsiębiorcy odpowiadały wymogom określonym w art. 50 ust. 2 tej ustawy. Wskazywały: zakres wymaganych informacji, cel żądania, termin udzielenia informacji, zawierały także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Do żadnego z wezwań Przedsiębiorca się nie zastosował i nie przekazał żądanych informacji i dokumentów, w tym również w zakresie oświadczenia o wysokości przychodu osiągniętego w 2009r., co do którego Prezes Urzędu uwzględnił jego wniosek o przedłużenie terminu do dnia 31 marca 2010r. Należy podkreślić, że wymagane informacje i dokumenty nie zostały dostarczone także po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Nieudzielenie przez Przedsiębiorcę informacji jest zatem bezsporne.

Informacje i dokumenty, których przedstawienia żądał Prezes Urzędu mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i wydania decyzji merytorycznej w prowadzonym wobec Przedsiębiorcy postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ich brak poważnie utrudnił sprawne i efektywne przeprowadzenie tego postępowania i skutkowało niemożliwością dochowania ustawowego terminu jego zakończenia, określonego w art. 104 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W konsekwencji Prezes Urzędu przedłużył termin zakończenia prowadzonego wobec Przedsiębiorcy postępowania.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy.

Celem kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest zdyscyplinowanie uczestników i ekonomia postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w związku z nieudzieleniem informacji mają charakter represyjny- za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz prewencyjny- zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takiego naruszenia. Zagrożenie zaś nimi, czyli potencjalna możliwość nałożenia, nadaje karom pieniężnym charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji opóźniają lub uniemożliwiają realizację jego zadań ustawowych.

Nałożenie kary na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów odbywa się w trybie uznania administracyjnego. O tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje zatem Prezes Urzędu.

Prezes Urzędu uznał, że okoliczności rozpatrywanej sprawy w pełni uzasadniają nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej. Mając na względzie brak jakiegokolwiek reakcji Przedsiębiorcy na kierowane do niego kolejne wezwania, zawierające pouczenia o sankcjach prawnych za niezastosowanie się do wezwań, Prezes Urzędu ocenił, że Przedsiębiorca umyślnie uchylał się od obowiązku udzielenia informacji, tj. co najmniej przewidywał możliwość naruszenia art. 50 ust. 1 ustawy i godził się z tym. Jak wskazano powyżej, każde z wezwań wystosowanych do Przedsiębiorcy spełniało wymogi formalne, określone w art. 50 ust. 2 ustawy i zostało prawidłowo doręczone Przedsiębiorcy. Przedsiębiorca nie dostarczył żądanych informacji i dokumentów także po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu wobec niego postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej i nie wskazał przyczyn braku odpowiedzi na wezwania Prezesa Urzędu.

Art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie przesądza bezwzględnie o wysokości kary nakładanej przez Prezesa Urzędu. Ustalając wysokość kary Prezes Urzędu kieruje się założeniem, że powinna spełniać zarówno funkcję represyjną, jak i prewencyjną. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu powinien wziąć jednak pod uwagę okoliczności wynikające z art. 111 ustawy, a więc uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Decydując o wysokości kary pieniężnej w niniejszej sprawie Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim stopień zawinienia Przedsiębiorcy. Pomimo trzykrotnego wezwania Przedsiębiorcy nie udzielił żądanych przez Prezesa Urzędu informacji i nie przedłożył wymaganych dokumentów. Informacji i dokumentów tych Przedsiębiorca nie przedłożył nawet po wszczęciu wobec niego postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Przedsiębiorca nie uzasadnił także przyczyn swojego zaniechania. Zdaniem Prezesa Urzędu, żądane informacje i dokumenty dotyczyły podstawowej działalności Przedsiębiorcy i nie wiązały się z nadmiernymi i skomplikowanymi działaniami w celu ich pozyskania. Ich dostarczenie pozwoliłoby bez wątpienia na istotne poszerzenie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i umożliwiłyby wnikliwą ocenę zarzuconych Przedsiębiorcy praktyk. Zdaniem Prezesa Urzędu, bierne zachowanie Przedsiębiorcy może świadczyć także o lekceważącym stosunku do organów administracji publicznej.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 15.000 złotych, co stanowi równowartość 3.651,23 euro. Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2009 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,1082 zł. Stosownie bowiem do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

W ocenie Prezesa Urzędu, ustalona kara pieniężna jest adekwatna do okoliczności sprawy i stopnia zawinienia Przedsiębiorcy, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa dla Przedsiębiorcy, że skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 kpc- od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury w Poznaniu.

Otrzymuje:
INFINITY Sp. z o.o.
ul. Kanałowa 15A
60-710 Poznań